

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana. Dopuštenje za ponovno objavljivanje ovog sažetka dano je isključivo u svrhu uključivanja u HUDOC bazu podataka Suda.

© Office of the Agent of the Republic of Croatia before the European Court of Human Rights. All rights reserved. Permission to re-publish this summary has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Bureau de l'Agent de la République de Croatie devant la Cour européenne des droits de l'homme. Tous droits réservés. L'autorisation de republier ce résumé a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

RAINYS I GASPARAVIČIUS protiv LITVE

(članak 14. u vezi s člankom 8.)

Presuda od 7. travnja 2005. godine

ČINJENICE

Podnositelji zahtjeva g. Raimundas Rains i g. Antanas Gasparavičius su dva litvanska državljana, rođena 1949. odnosno 1945. godine koji žive u Vilinusu, odnosno u Kretingi (Litva).

Od 1975. do listopada 1991. godine g. Rainys je bio zaposlen u litvanskoj podružnici ruske tajne službe (KGB). Nakon toga, radio je kao odvjetnik u privatnoj telefonskoj tvrtki. Dana 23. veljače 2000. godine otpušten je s posla nakon što je utvrđeno da ulazi u kategoriju "bivšeg djelatnika KGB-a" kako je to definirano člankom 2. Zakona o procijeni USSR Državnog komiteta za sigurnost (NKVD, NKGB, MGB, KGB) i trenutnoj djelatnosti stalno zaposlenih u Organizaciji (dalje: "Zakon"). Bezuspješno se žalio i od tada je nezaposlen.

Od 1971. do listopada 1991. godine g. Gasparavičius je radio za KGB. Tada je počeo raditi kao odvjetnik. Neutvrđenog datuma 2000. godine utvrđeno je da ulazi u kategoriju "bivšeg djelatnika KGB-a". Također se bezuspješno žalio, a 29. svibnja 2001. godine, brisan je iz odvjetničke komore. Sada radi u privatnom sektoru.

PRIGOVORI

Podnositelji prigovaraju da gubitak posla i zabrana zapošljavanja u različitim tvrtkama u privatnom sektoru do 2009. godine predstavlja povredu članka 8. (pravo na poštivanje privatnog i obiteljskog života), članka 14. (zabrana diskriminacije) i članka 10. (pravo na slobodu izražavanja).

ODLUKA SUDA

Sud je utvrdio da su prigovori podnositelja vrlo slični prigovorima u predmetu *Sidabras i Džiautas protiv Litve*, iako nešto širi: oni se pozivaju ne samo na hipotetsku nemogućnost zapošljavanja na različite poslove u privatnom sektoru do 2009. godine, nego i na stvarne

otkaze koje su dobili u navedenom sektoru. Kako bilo, taj dodatni element nije naveo Sud da odstupi od svog stajališta koje je utvrdio u predmetu *Sidabras i Džiautas*.

Sud je naglasio da se ograničenja koje je nametnula država na mogućnost zapošljavanja osobe u privatnoj tvrtci iz razloga nedostatka lojalnosti prema državi ne mogu opravdati sa stajališta Konvencije na isti način kao i ograničenja pri zapošljavanju u državnoj službi. Štoviše, zakašnjela priroda Zakona, koja nameće podnositelju negativna ograničenja pri zapošljavanju, desetljeće nakon uspostavljanja samostalnosti Litve i ukidanja podnositeljevih radnih mjesta, doprinijela je ocjeni da je primjena Zakona u odnosu na podnositelje proizvela diskriminacijske mjere.

Zbog toga je Sud jednoglasno utvrdio da postoji povreda prava iz članka 14. u vezi sa člankom 8., u onoj mjeri u kojoj Zakon zabranjuje podnositeljima zapošljavanje u privatnom sektoru s obzirom na njihov status "bivših djelatnika KGB-a" u smislu spomenutog Zakona. Sud je također smatrao da budući da je utvrdio postojanje povede iz članka 14. u svezi s člankom 8., nije bilo potrebno zasebno ocjenjivati povredu članka 8.

Sud je utvrdio da ne postoji povreda članka 10. (pravo na izražavanje) u svezi s člankom 14.

PRAVIČNA NAKNADA I TROŠKOVI

Prema članku 41. (pravična naknada), Sud je dodijelio g. Rainysu i g. Gasparavičiusu 35 000 EUR, odnosno 7 500 za materijalnu štetu, i svakome po 5 000 EUR za nematerijalnu štetu, te ukupno 4 000 EUR za troškove postupka.